

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2543 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการแต่งตั้งทุกคน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 4,380 คน ดังนี้

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภายในสถานศึกษา	จำนวน	876 คน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภายนอกสถานศึกษา	จำนวน	3,504 คน
รวม	จำนวน	4,380 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2546 จากตารางเครซี่ และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	(คน)	(คน)
ภายในสถานศึกษา		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	292	27
2. ผู้แทนครู	584	43
รวมภายในสถานศึกษา	876	70
ภายนอกสถานศึกษา		
1. ผู้ทรงคุณวุฒิ	1,168	95
2. ผู้แทนศิษย์เก่า	584	47
3. ผู้แทนผู้ประกอบการ	584	47
4. ผู้แทนองค์กรชุมชน	584	47
5. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	584	47
รวมภายนอกสถานศึกษา	3,504	283
รวมทั้งสิ้น	4,380	353

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	จำนวน ร.ร.	ใน ร.ร.	นอก ร.ร.	จำนวน ร.ร.	ใน ร.ร.	นอก ร.ร.
วาปีปทุม	71	213	852	7	17	86
บรบือ	66	198	792	6	16	64
พยัคฆภูมิพิสัย	55	165	660	5	13	53
นาเชือก	46	138	552	4	11	45
นาคูน	31	93	372	3	7	30
ยางสีสุราช	23	69	276	2	6	22
รวม	292	876	3,504	27	70	283

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1.3 สร้างเครื่องมือ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงและครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 3 คน ดังนี้

1) ผศ.ไพศาล เอกะกุล กศ.ม. (วัดผลและประเมินผล) อาจารย์สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

2) นายมงคล ไหวว่อง กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม อำเภอกระเปือ จังหวัดมหาสารคาม

3) นางไพฑูรย์ แววงค์ อาจารย์ 3 ระดับ 8 (สาขาภาษาไทย) อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น

2.1.5 ปรับปรุงเครื่องมือ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้ง

2.1.6 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

2.1.7 นำแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งหมด .98

2.1.8 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายปิดเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) โดยแบ่งช่วงการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open -ended questionnaire) เป็นการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการออกหนังสือไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ไปยังโรงเรียนประถมศึกษา ตามกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 353 ชุด และได้รับกลับคืนมาทั้งหมด

3.3 ปฏิบัติการเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามแผนปฏิบัติการตามตารางที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงแผนปฏิบัติการเก็บข้อมูลการวิจัย

ที่	รายการปฏิบัติ	ปี พ.ศ.2546						ปี พ.ศ.2547					หมายเหตุ			
		กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย	พค		มิย.		
1.	ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดตามกลุ่มตัวอย่าง															
2.	ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ออกหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อขอเก็บข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่าง															
3.	ปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนประถมศึกษาตามกลุ่มตัวอย่าง															
4.	ปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูล															

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของการแปรปรวนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.1.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) หมายถึง ค่าคะแนนตัวหนึ่งซึ่งเกิดจากการนำเอา

ค่าคะแนนทุกตัวมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนของคะแนนทั้งหมด ค่าคะแนนเฉลี่ยถือเป็น
 คะแนนตัวแทนของกลุ่มนั้น (ล้วน สายยศ. 2538 : 73) หาได้โดยสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนข้อมูล

3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นค่าที่แสดงการกระจายของคะแนนดิบ ยิ่งค่า S.D. มีค่าสูงมากเท่าใดแสดงว่าคะแนนของกลุ่มข้อมูลนั้นมีความแตกต่างกันมาก (กาญจนา วัฒนา. 2544 : 69) โดยใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ยกกำลังสองทีละตัว

N แทน จำนวนข้อมูล

4) สถิติใช้ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ

t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

4.2 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

แบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อทราบสภาพของตัวแปรตาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายปิดเพื่อทราบถึงปัญหาการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) นำค่าเฉลี่ยมา เปรียบเทียบระดับปัญหากับเกณฑ์ที่ประเมิน และกำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนข้อคำถาม ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

หาค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended questionnaire) ซึ่งแสดง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการคิดเป็นอัตรา ร้อยละจากมากไปหาน้อยและอธิบายเป็นความเรียง